

Verslag van 5 oktober 2015:

Regionale raadsbijeenkomst 'Ambitiedocument Regio Rivierenland 2016-2020'

Drie speerpunten voor een ijzersterke regio

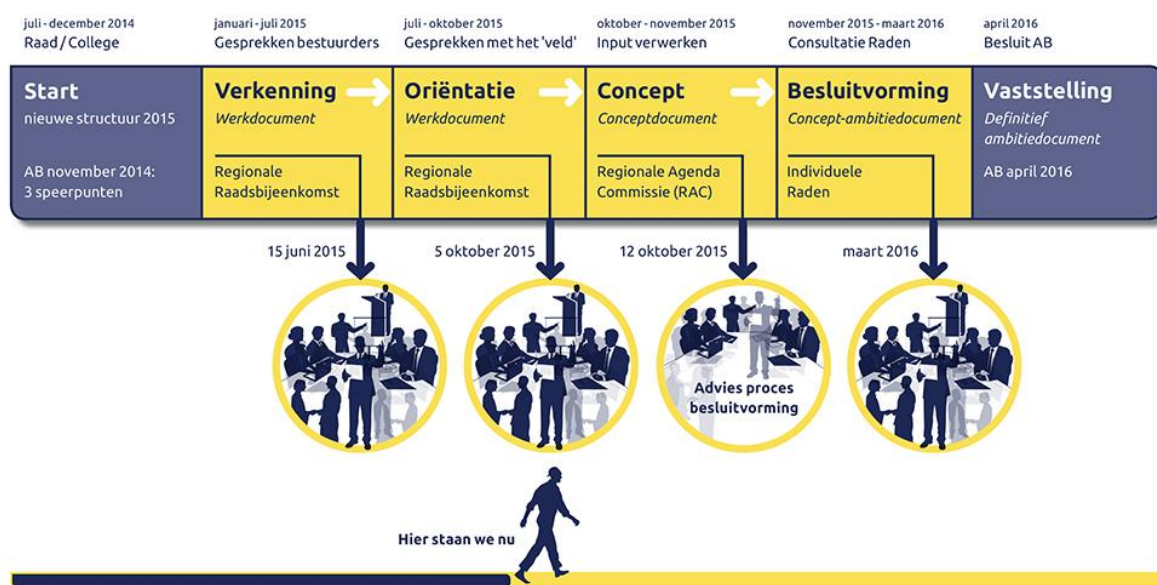
Agribusiness | Economie en Logistiek | Recreatie en Toerisme

Geacht raadslid,

Hierbij ontvangt u het verslag van de regionale raadsbijeenkomst die plaatsvond op maandagavond 5 oktober 2015 bij het RAR in Tiel. Tijdens deze avond nodigden wij de circa 70 deelnemers uit hun deskundigheid en denkracht aan te wenden in het proces om te komen tot een ambitiedocument 2016-2020 voor de drie economische Speerpunten van Regio Rivierenland: Agribusiness, Recreatie & Toerisme en Economie & Logistiek.

Hieronder ziet u hoe het gehele ontwikkelproces er uitziet.

Proces ontwikkeling Ambities Speerpunten 2016 - 2020

Tijdens de avond kwamen er - letterlijk - veel inzichten, ideeën en adviezen op tafel. Deze geven ons als samenwerkende gemeenten goede aanknopingspunten voor het verder uitbouwen en benutten van de kwaliteiten van ons gebied in de komende vier jaar. Bovendien was het goed elkaar weer te zien.

Dit is de schriftelijke terugkoppeling van de avond. Wij danken u voor uw zinvolle bijdrage. Was u er niet bij, dan hopen wij u een volgende keer weer te ontmoeten.

Met vriendelijke groet,

De voorzitters van de drie Speerpuntberaden:

Hans Beenakker
Jan de Boer
Rian Verwoert

Introductie door Roland van Schelven

(voorzitter AB Regio Rivierenland)

Roland van Schelven ging in op het proces van de totstandkoming van het Ambitiedocument Regio Rivierenland 2016-2020 en de vervolgstappen in het proces. De visuele voorstelling daarvan treft u op de vorige pagina. De opbrengst van deze avond wordt samen met die van de O's (sessie van 8 september 2015) gebruikt om een conceptdocument op te stellen. Hij gaf aan dat in de RAC van 12 oktober wordt besproken hoe dit document in besluitvorming wordt gebracht bij de leden van de gemeenteraden.

Presentatie over gebiedsopgave door Henk Driessen

(wethouder gemeente Tiel)

Henk Driessen gaf een toelichting op de samenhang tussen het ambitiedocument en de gebiedsgerichte opgave van provincie Gelderland. Zie het Ambitiedocument versie 3 en de PowerPoint-presentatie.

Sprekers (de O's)

- *Jolijn Zwart van Kessel*: is zzp-er, katalysator van vernieuwingen en facilitator met specifieke kennis en ervaring in plattelandsontwikkeling en MultiFunctionele Landbouw (en tevens raadslid VVD in gemeente Buren). Haar statement was: verbreding van agribusiness is het goud wat deze regio in handen heeft. Klein en verscheidenheid is het nieuwe groot; verbind, innoveer en vermarkt dat. Er zijn kansen voor agribusiness in de plattelandsregio om de verbinding met de samenleving te leggen en leefbaarheid en beleving te stimuleren. De O's moeten gezamenlijk ontwikkelplannen verbinden, ontwikkelen, beslissen, stimuleren en financieren.
- *Jaap Breugem*: is directievoorzitter Rabobank Bommelerwaard en bestuurslid van het Kernteam Glasproductiebouw. Hij kan zich vinden in de ambities van de drie Speerpunten. Hij gaf als kanttekening mee: focus niet alleen op fruit, zet agribusiness-breed in op het gebied van tuinbouw. Rabobank stelt financiële middelen, netwerk en kennis beschikbaar.
- *Peter Ravensbergen*: werkt bij Food & Biobased Research Wageningen UR, en is o.a. betrokken bij projecten in de regio rond de opslag van voedsel. Zijn advies is om van servicegerichte bedrijven je uithangbord te maken. Gezamenlijke onderwijsprojecten met het MBO en HBO zijn noodzakelijk. Wageningen wil verbinden en meedoen. Benut meer R&D van Wageningen. Verbind de regio met andere hotspots buiten de regio.
- *Peter van Haften*: is ondernemer en eigenaar van het bedrijf Van Haften Fruit. Dit bedrijf teelt hardfruit, koelt, sorteert, verpakt, handelt en transporteert. Bestemmingsplannen bieden momenteel onvoldoende ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Hij pleit voor de juiste ontsluiting van het buitengebied, rekening houdend met de schaalvergroting en bijvoorbeeld internetverkoop.

Gesprekstafels

Deelnemers gingen via de Worldcafé-methode in vier rondes met elkaar in gesprek over de Speerpunten/onderwerpen Agribusiness, Economie en Logistiek, Recreatie en Toerisme en de verbanden tussen de Speerpunten en de rol van de overheid daarbij.

Algemeen

Aan de gesprekstafels doordachten de deelnemers de ambities verder. Het algehele gevoel is dat we met de ambities op de goede weg zijn. De uitkomsten betreffen vooral aanscherpingen van zaken die al in meer of mindere mate zijn benoemd in het ambitiedocument (*werkdokument versie 3 30-9-2015*).

Samenvatting Agribusiness: tafel 1 en 5

Er lijkt draagvlak te zijn voor de ambitie om de tuinbouw Europees toonaangevend te laten zijn. Er wordt verschillend gedacht over welke betekenis daaraan wordt gegeven. Duidelijk is wel dat er consensus is over het benutten van de verscheidenheid van de regio en dat er gezamenlijkheid moet worden gezocht. Meer aandacht is nodig voor de vitaliteit van de kleine kernen en de gezamenlijke promotie en marketing. Beleving is meer dan alleen fruit in de regio. Het gaat om agribusiness, dus er moet ook aandacht zijn voor de andere land- en tuinbouwsectoren, zoals bv glastuinbouw, paddenstoelen en laanbomen. Speel in op de aanwezige kennis, richt je onder meer op servicegerichte bedrijven en geef deze focus 'smoel'. Faciliteer de versroom vanuit Rotterdam. Bekijk het gebied groter dan alleen de regio. Ontwikkel speciale bedrijventerreinen met de verbinding met het onderwijs/kennis om samen te innoveren. Houd bijvoorbeeld gezamenlijk open dagen. Geef ook aandacht aan leer- en werktrajecten en arbeidsmigranten. De rol van de overheid is om partijen bij elkaar te brengen en te verbinden. Harmoniseer je beleid in het buitengebied en faciliteer nevenactiviteiten op landbouwbedrijven.

Welke input levert dit voor het ambitiedocument?

- benoem verscheidenheid als een kernwaarde
- verbreed de beleving van fruit naar agribusiness (bv ook andere tuinbouwsectoren)
- richt innovatiecentra op, o.a. in samenwerking met onderwijs
- aansluiten ook buiten de regio
- focus binnen agribusiness
- ruimte voor zowel kleinschalig en grootschalig
- harmoniseer ruimtelijk beleid

Samenvatting Economie en Logistiek: tafel 2 en 6

Er is veel draagvlak om samen te werken om de kwaliteiten, o.a. de centrale ligging van het gebied, te benutten voor economische groei binnen de logistieke sector. De deelnemers beseffen dat aansluiten bij de visie van ondernemers over de gemeentegrenzen heen zal gaan. Een vlekkenkaart kan bijdragen aan het positioneren van meer grootschalige ontwikkelingen en het behouden van een kleinschalige structuur. Een focus binnen de logistieke sector is gewenst. Aandacht is nodig voor een regionaal ontwikkelbedrijf. Bereikbaarheid is belangrijk, evenals nadenken over alternatieve vormen van transport en vervoer. Voor ontwikkeling is een ondernemer als trekker nodig en samenwerken met universiteiten en hoger onderwijs ook. Het biedt kansen om aan te sluiten bij initiatieven die er al zijn.

Dat geldt ook voor het aan de slag gaan met duurzaamheid binnen alle speerpunten. Het is belangrijk om voorop te kunnen lopen in technologische ontwikkelingen.

Welke input levert dit voor het ambitiedocument?

- benoem de rol van overheid meer expliciet: samenwerken over gemeentegrenzen heen
- benoem een vlekkenkaart als middel om ruimte te maken in overheidsbeleid
- ga op zoek naar een focus binnen de logistieke sector, focus op agribusiness
- beter positioneren van bereikbaarheid en transport
- samenwerken met onderwijs en onderzoek, ook net buiten onze regio
- verder ontwikkelen vanuit de kracht die er al is
- duurzaamheid is voor alle speerpunten een opgave

Samenvatting Recreatie en Toerisme: tafel 3 en 7

De deelnemers zijn het erover eens dat er een economische ontwikkeling op het gebied van recreatie en toerisme kan komen. Zij denken verschillend over de wijze waarop en de mate waarin dat moet gebeuren. Recreatie en toerisme zijn meer dan alleen fruit. Oude kernen en water zijn ook van belang. Duidelijk is wel dat men de verscheidenheid en kleinschaligheid van het landschap als een belangrijke kernwaarde ziet. Het gebied biedt genoeg kansen voor ontwikkeling. Ruimte in regelgeving is daarbij wel een randvoorwaarde. Het zou kunnen helpen om na te denken over ruimtelijke clustering en onderling af te stemmen tussen gemeenten. Actie moet er vooral komen vanuit de ondernemers en de overheid wil best helpen om individuele bedrijven in samenwerking te krijgen. Samenwerken vindt men belangrijk, ook met onderwijs, andere overheidspartners, landelijke branche-organisaties en met partners buiten de regio om zo innovatieve concepten te ontwikkelen en het rivierengebied qua concurrentie goed te positioneren. Er ligt een uitdaging om de toerist langer vast te houden, onder andere door meer overnachtingsmogelijkheden en dagactiviteiten te creëren. Ook initiatieven van burgers en welzijnsorganisaties kunnen bijdragen. Breedband is belangrijk voor de ontwikkeling van het landelijke gebied. Over de rol van de overheid in marketing en promotie wordt verschillend gedacht.

Welke input levert dit voor het ambitiedocument?

- benoem verscheidenheid en kleinschaligheid als een kernwaarde
- benoem de rollen van de overheid meer expliciet: flexibel zijn (inspelen op behoefte), faciliteren, aanjagen, (landschaps)kwaliteit bewaken, rol pakken in de samenwerking, afstemming regelgeving, cofinanciering, zorgen voor basisinfrastructuur (fysiek).
- aandacht voor initiatieven van burgers en welzijnsorganisaties
- benoem de beleving van kennis (naast fruit en rivieren)
- groeien vanuit bestaande kwaliteiten
- ook buiten de regio samenwerken
- aandacht voor technologische ontwikkeling en informatietechnologie (breedband)

Samenvatting verbindingen en rol overheid: tafel 4 en 8

Voor de branding is het belangrijk om de verscheidenheid te koesteren, 'rivierenland' is vooral een bestuurlijke term. De gemeenschappelijke deler is van belang, bijvoorbeeld een logo voor gastvrijheid door de hele regio. Een idee om de verbinding actief te ontwikkelen, is het werken met "regionale verbindingsvoorstellen". De één vindt dat Speerpunten zoveel mogelijk in samenhang moeten worden bekeken, de ander vindt afstemming aan de rafelranden van de Speerpunten genoeg. Benut bijvoorbeeld agribusiness om toeristen te trekken. Bij de combinatie agribusiness en logistiek gaat het om toegevoegde waarde. De relatie met het onderwijs moet zich beter ontwikkelen. Leg hierin ook de verbinding met partijen buiten de regio. Co-creatie is van belang. Regie is gewenst wanneer zich ruimtelijke tegenstellingen voordoen in het buitengebied. Bijvoorbeeld: is grote opslag in het buitengebied wel of niet schadelijk voor het landschap? Harmonisatie van Ruimtelijke Ordeningsregels is gewenst, evenals het opstellen van een omgevingsvisie. Deel kennis over dit soort zaken. Samenwerken met bedrijven is belangrijk, maar niet perse ruimtelijke clustering. De R&D-tak moet wel

worden geclusterd. Er liggen kansen voor regie op fruitgerelateerde evenementen, ook in relatie met de stad. Het doel van het ambtiedocument is belangrijker dan geld ophalen. Breedband is belangrijk voor de ontwikkeling in het landelijke gebied.

Welke input levert dit voor het ambtiedocument?

- koester verscheidenheid en zet in op verbinding
- stel een omgevingsvisie op
- deel kennis over het omgaan met ruimtelijk beleid in het buitengebied
- stimuleren van regie op evenementen voor stad en land
- leg relaties met partijen buiten de regio, zeker op het gebied van onderwijs, werk aan cocreatie
- afstemmen van RO-regels

Samenvatting betekenis voor ambtiedocument

Aanscherping ambtiedocument	Agribusiness	Economie en Logistiek	Recreatie en Toerisme	Cross-overs en rol overheid
Aansluiten ook buiten de regio (o.a. onderzoek en onderwijs)	x	x	x	x
Innovatiecentra oprichten o.a. in samenwerking met onderwijs en aandacht voor technologische ontwikkeling en informatietechnologie. Aandacht voor cocreatie.	x	x	x	x
Duurzaamheid is een innovatieopgave voor alle speerpunten	x	x	x	x
Breedband buitengebied is basisvoorwaarde	x	x	x	x
Verscheidenheid als kernwaarde en inzetten op verbinding	x		x	x
Vlekkenkaart/omgevingsvisie als middel om ruimte te creëren voor grootschaligheid en kleinschaligheid. Ook kennis delen en RO-regels afstemmen	x	x		x
Stimuleren van regie op evenementen stad en land	x		x	x
Focus binnen in de sector	x	x	x	
Beleving van fruit verbreden naar agribusiness en beleving van kennis	x		x	
Rol overheid explicieter benoemen: samenwerken, verbinden, partijen bij elkaar brengen, faciliteren, basis - infrastructuur		x	x	
Verder ontwikkelen vanuit eigen kracht		x	x	
Bereikbaarheid en transport beter positioneren.		x		
Kleinschaligheid als kernwaarde o.a. kleine kernen			x	
Aandacht initiatieven voor burgers en welzijnsorganisaties			x	
Beleving verbreden met stadjes			x	